

FRENSSEN, Leo (eigenlijk Leonard) (Maaseik 9 juli 1880 – Antwerpen 19 juli 1946).

Leerde als veertienjarige het smedersvak. In 1919 was Frenssen medeoprichter van de Universeele Humanistische Vereeniging bij de **Clarté-groep**. Hij speelde een rol in de **Kommunistische Partij** tot zijn uitsluiting in 1932 als “Trozkystisch hand-langer van het fascisme”. Frenssen verkondigde een ‘technocratische’ wereldorde gebaseerd op vak-manschap en ageerde in 1936 tegen Rex met een *Aktieprogram der Volkskandidaten* dat behalve communistisch ook Vlaamsgezind was: **amnestie**, een Vlaams radiostation en Vlaamse zelfstandigheid. Hij werd in 1936 desondanks gemolesteerd op de **IJzerbedevaart**, die hij voor de eerste en laatste keer bijwoonde.

Bij de Antwerpse gemeenteraadsverkiezingen van oktober 1938 boekte de non-conformistische pacifist een onverwacht ophefmakend succes. Zijn programma behelsde de “volledige toepassing der taal-wetten”. Ondertussen was Frenssen een bekende

verschijning in het Antwerpse stadsbeeld geworden, vaak op weg met een 'triporteur' vol pamfletten. In 1939 werd hij verkozen als volksvertegenwoordiger, hoewel met minder succes (volgens hemzelf wegens de "opkomst in Antwerpen van Flor Grammens").

Frenssen ontzenuwde in stuntelig geschreven maar pertinente pamfletten de anti-joodse hetze en hielp Duitse ballingen, net zoals hij na de oorlog zijn insigne van volksvertegenwoordiger gebruikte om sommige incivieken te gaan opbeuren in de gevangenis (repressie).

Hoewel meer internationalist dan nationalist, heeft hij de Vlaamse ontvoogdingsstrijd helpen verruimen door een brede humanistische visie op het milieu, de urbanisatie, een verenigd Europa en vooral de vrouwenemancipatie.

Belangrijke getuigen (zoals Harry Torczyner) noemen hem de verpersoonlijking bij uitstek van de proteststad Antwerpen tijdens het interbellum.

LITERATUUR: L. Baekelmans, 'Een eigengereid Limburger: Leo Frenssen', *In de spiegelbollen. Herinneringen*, 1964, p. 167-174; – H. Frenssen, *Leo Frenssen 1880-1946. Een marginaal politicus tussen de twee wereldoorlogen*, RUG, onuitgegeven licentiatsverhandeling, 1975.

JORIS DUITSCHAEVER